

Bijlage bij persbericht 2 van de SBI Formaat Monitor 2015-2016

Thema: informatie- en initiatiefrecht

Eén van de voorwaarden voor een OR om zijn werk goed te kunnen doen is de informatievoorziening. In artikel 31 van de WOR is vastgelegd welke informatie de OR mag opvragen (het actief informatierecht) en welke informatie er vanuit de bestuurder verstrekt moet worden (het passief informatierecht).

Voor het actief informatierecht is de basisregel: alles wat de OR nodig heeft aan gegevens om het OR-werk goed te kunnen doen, moet op tijd - en als de OR dat wil - ook schriftelijk worden geleverd. Vooral bij het initiatiefrecht is dit een belangrijk punt.

Het passief informatierecht begint bij de start van de zittingsperiode van de OR. Informatie over bijvoorbeeld de rechtsvorm, de statuten, de inrichting van de organisatie (inclusief het hele concern als dat van toepassing is) komt naar de OR. En verder alle financiële en personele informatie die nodig is om een goed overleg over de algemene gang van zaken (artikel 24 overleg) te voeren.

We hebben daarom in kaart gebracht hoe dat nu zit bij de deelnemende ondernemingsraden.

Informatierecht

Actief informatierecht, krijgt een OR informatie als hij daarom vraagt?

Op de stelling: *De OR ontvangt de informatie die hij opvraagt bij de bestuurder altijd compleet* zien we dat net iets meer dan de helft van de deelnemers het eens is met de stelling, en net iets minder dan de helft oneens. Het kan dus voor veel ondernemingsraden beter met de informatievoorziening.

Oneens	48%
Eens	52%

De OR ontvangt de informatie die hij opvraagt bij de bestuurder altijd compleet (n=436)

Kijken we dan verder of de informatie ook tijdig is, zien we over het algemeen dat 2/3 aangeeft dat informatie niet op tijd komt. Hier zien we als we verder kijken een verschil in bedrijfstak. In de non-profit is ruim 70% het oneens met de stelling *De OR ontvangt de informatie die hij opvraagt bij de bestuurder altijd tijdig*, in de profit-sector en bij de overheid ligt dit onder de 60%. In de non-profit organisaties moet de OR dus het vaakst wachten op informatie.

	Profit	Non-profit	Overheid	Totaal
Oneens	60%	72%	59%	63%
Eens	40%	28%	41%	37%

De OR ontvangt de informatie die hij opvraagt bij de bestuurder altijd tijdig (n=436)

Daarnaast zien we een verschil als het gaat om het soort bedrijf. Vooral ondernemingsraden bij een Nederlands concern geven aan het oneens te zijn met de stelling *De OR ontvangt de informatie die hij opvraagt bij de bestuurder altijd tijdig*. Meer dan driekwart geeft aan informatie vaak niet tijdig te ontvangen.

	Nee, wij zijn een zelfstandige organisatie	Ja, een Nederlands concern, alleen actief in Nederland	Ja, een Nederlands multinationalaal concern	Ja, een buitenlands multinationalaal concern	Totaal
Oneens	63%	77%	60%	63%	63%
Eens	37,3%	22,9%	39,6%	37,4%	37%

De OR ontvangt de informatie die hij opvraagt bij de bestuurder altijd tijdig (n=436)

Passief informatierecht, krijgt de OR de informatie ongevraagd van de bestuurder?

Nee, dat gaat niet zo soepel. Kijken we naar de stelling *De bestuurder verstrekt altijd aan de OR ongevraagd alle informatie waartoe hij volgens de WOR verplicht is*, dan zien we dat 65% van de deelnemers het niet eens is met deze stelling, en 35% wel. Er zit weinig verschil in deze cijfers als we ze verder opsplitsen. Een algeheel toch wat treurig beeld.

Het beeld wordt gelukkig wel weer positiever als we gaan kijken naar de stelling: *De bestuurder verstrekt de OR ook ongevraagd informatie waartoe de bestuurder volgens de WOR niet verplicht is*. Vooral bij ondernemingsraden bij de overheid, in zelfstandige bedrijven en middelgrote en grote ondernemingsraden is 2/3 van de respondenten het eens met de stelling.

	Profit	Non-profit	Overheid	Totaal
Oneens	53%	41%	34%	45%
Eens	47%	59%	66%	55%

De bestuurder verstrekt de OR ook ongevraagd informatie waartoe de bestuurder volgens de WOR niet verplicht is (n=436)

	t/m 5 zetels	6 t/m 10 zetels	11 of meer zetels	Totaal
Oneens	54%	44%	43%	45%
Eens	46%	56%	57%	55%

De bestuurder verstrekt de OR ook ongevraagd informatie waartoe de bestuurder volgens de WOR niet verplicht is (n=436)

	Nee, wij zijn een zelfstandige organisatie	Ja, een Nederlands concern, alleen actief in Nederland	Ja, een Nederlands multinational concern	Ja, een buitenlands multinational concern	Totaal
Oneens	38 %	46%	62%	54%	45%
Eens	62%	54%	38%	46%	55%

De bestuurder verstrekt de OR ook ongevraagd informatie waartoe de bestuurder volgens de WOR niet verplicht is (n=436)

Ondernemingsraden in kleine bedrijven en profit-sector scoren laag, rond de 45% is het oneens. Bij het NL multinational concern is zelfs maar 38% van de respondenten het eens met deze stelling.

Initiatiefrecht

Een ondernemingsraad mag alles aan de orde stellen. Artikel 23 van de Wet op de ondernemingsraden verwoordt dat heel chique: 'In de (...) overlegvergaderingen worden de aangelegenheden, de onderneming betreffende, aan de orde gesteld, ten aanzien waarvan hetzij de ondernemer, hetzij de ondernemingsraad overleg wenselijk acht'. Hier mogen dus ook op initiatief van de OR onderwerpen aan de orde komen. Hoe vaak neemt een OR zo'n initiatief? Het gemiddelde aantal initiatieven dat de ondernemingsraden nemen ligt op 1,55. Er is weinig spreiding, de meeste antwoorden zijn 0 (34%), 1 (27%) of 2 initiatieven (21%). Daarna neemt het percentage rap af.

Als we kijken naar interessante verschillen zien we die vooral bij de ondernemingsraden die actief zijn binnen een Nederlands concern. Het gemiddelde is daar ruim 2 initiatieven.

	Gemiddelde
Nee, wij zijn een zelfstandige organisatie	1,64
Ja, een Nederlands concern, alleen actief in Nederland	2,14
Ja, een Nederlands multinational concern	1,19
Ja, een buitenlands multinational concern	1,28
Totaal	1,55

Gemiddelde aantal initiatieven in 2015 (n=436)

Als de deelnemers terugkijken zien we dat bijna de helft van de deelnemers antwoordt evenveel initiatieven te hebben genomen in vergelijking met 2015.

Vaker van het initiatiefrecht gebruik gemaakt dan in 2015	15%
Minder vaak van het initiatiefrecht gebruik gemaakt dan in 2015	28%
Even vaak gebruik gemaakt van het initiatiefrecht als in 2015	45%
Ik weet het niet, want ik was toen niet actief in de OR	12%

De OR heeft in 2014 even vaak gebruik gemaakt van het initiatiefrecht in vergelijking tot 2015 (n=436)

Als de deelnemers naar de toekomst kijken zijn ze daar zeer eensgezind in. Ongeveer de helft verwacht meer initiatieven te nemen, net iets minder dan de helft verwacht even vaak een initiatief te nemen.

Vaker dan in 2015 gebruik gaat maken van zijn initiatiefrecht	50%
Minder vaak dan in 2015 gebruik gaat maken van zijn initiatiefrecht	6%
Even vaak als in 2015 gebruik gaat maken van zijn initiatiefrecht	44%

Ik verwacht dat de OR in 2016 even vaak gebruik maakt van het initiatiefrecht als in 2015: (n=436)

Is de deelnemer tevreden over het gebruik van het initiatiefrecht? Vooral deelnemers uit kleine ondernemingsraden zijn dat niet, ruim 60% zegt nee op de vraag: *Heeft de OR in 2015 naar jouw mening voldoende gebruik gemaakt van zijn initiatiefrecht?*

	t/m 5 zetels	6 t/m 10 zetels	11 of meer zetels	Totaal
Ja	39%	54%	45%	48%
Nee	61%	46%	55%	52%

Heeft de OR in 2015 naar jouw mening voldoende gebruik gemaakt van zijn initiatiefrecht? (n=436)

Als we kijken naar sectoren, dan springt de overheid er positief uit. Hier zegt 60% ja op de vraag: *Heeft de OR in 2015 naar jouw mening voldoende gebruik gemaakt van zijn initiatiefrecht?*

	Profit	Non-profit	Overheid	Totaal
Ja	42 %	48%	60,0%	48%
Nee	58%	52%	40,0%	52%

Heeft de OR in 2015 naar jouw mening voldoende gebruik gemaakt van zijn initiatiefrecht? (n=436)

In multinationale concerns zijn de deelnemers niet zo tevreden over zichzelf, zowel bij de Nederlandse als buitenlandse concerns is rond de 40 % maar tevreden over de inzet van het initiatiefrecht.

	Zelfstandige organisatie	Nederlands concern, actief in Nederland	Nederlands multinationaal concern	buitenlands multinationaal concern	Totaal
Ja	52%	51%	38%	40%	48%
Nee	48%	49%	62%	60%	52%

Heeft de OR in 2015 naar jouw mening voldoende gebruik gemaakt van zijn initiatiefrecht? (n=436)

Meer informatie over dit onderzoek?

SBI Formaat
0343 - 47 33 33

Inhoudelijke vragen:

dr John Snel 06 - 525 99 070 of john.snel@sbiformaat.nl of

drs Simone van Houten-Pilkes MMO 06 - 525 99 039 of simone.van.houten@sbiformaat.nl

Opzet van het onderzoek:

Sido Groenland 06 - 22601842 of sido.groenland@sbiformaat.nl

Marketing/publiciteit:

Luigi Mascini: 06 - 525 99 040 of luigi.mascini@sbiformaat.nl

Alle resultaten van dit onderzoek worden gebundeld in een boek dat wordt gepresenteerd op de 'Nacht van de MZ' die SBI Formaat op dinsdag 21 juni 2016 organiseert op Landgoed Zonheuvel.

SBI Formaat is het trainings- en adviesbureau voor zinvolle medezeggenschap, duurzame participatie en sterke arbeidsverhoudingen. SBI Formaat is marktleider op het gebied van medezeggenschapstrainingen, doet regelmatig onderzoek naar diverse vraagstukken in bovengenoemde werkgebieden, verzorgt publicaties, congressen, actualiteitencolleges etc.

Meer informatie op www.sbiformaat.nl

